

פרק ו' - הלכות קידוש - המשך**סעיף ב' כיצד מקיימים מצוות זכור**

מצורף כאן קיצור של סעיף ב'. קראי את הסעיף והשלימי את המטלה שאחריו.

מן התורה כל המזכיר בשבת את קדושתה שהיא זכר לבריאת העולם ויציאת מצרים, קיים את מצוות 'זכור'. אלא שרצו חכמים, שכל ישראל יקיימו את מצוות 'זכור' בנוסח מושלם ומדויק, לפיכך התקינו 'אנשי כנסת הגדולה' נוסח ברכה על קדושת השבת, וכדי שיאמרו את הקידוש בכבוד ועונג – תקנו לאמרו על כוס יין סמוך לסעודה. ויש אומרים שזו מצווה מהתורה להזכיר את קדושת השבת על מאכל או משקה שיש בו עונג ושמחה. נהגו להוסיף ולומר לפני ברכת הקידוש את פסוקי 'ויכולו'.

לדעת הרבה פוסקים, בנוסף למצווה להזכיר את השבת בכניסתה, מצוות 'זכור' מחייבת גם לזכור את השבת ביציאתה. בכניסתה המצווה להזכיר את קדושתה ומהותה, וביציאתה המצווה לעמוד על ההבדל שבין קדושת לימי החול. לפיכך, גם ההבדלה שאנו אומרים בצאת השבת, לדעת הרבה פוסקים, היא מצווה מהתורה. אלא שכמו בקידוש, מהתורה אפשר לצאת בדיבור, וחכמים תקנו לומר את ההבדלה על כוס יין.

הוסיפו חכמים ותקנו לומר קידוש ביום, כדי לכבד בו את יום השבת ולייחדו משאר הימים, שעל ידי שפותחים את הסעודה בקידוש, ניכר שזו סעודה חשובה ומיוחדת ונזכרים בקדושת השבת. וכיוון שאין מקיימים בו את מצוות 'זכור', לא תקנו לו חכמים ברכה מיוחדת לכבוד השבת, אלא מברכים על כוס יין "בורא פרי הגפן", ונוהגים לומר לפני הברכה פסוקים מעניין השבת....

השלימי:

מן התורה מספיק _____

חכמים תיקנו _____, וכדי שיאמרו את הקידוש בכבוד ובעונג – תיקנו _____

לדעת הרבה פוסקים מצוות 'זכור' כוללת הזכרת השבת בכניסתה ע"י _____, ובנוסף זכירת השבת ביציאתה

ע"י _____, שגם אותה תיקנו חכמים לומר על כוס יין. (ומהתורה די ב _____)

סעיף ח' מנהגי הקידוש וכיסוי החלה

מצורף כאן קיצור של סעיף ח'. קראי את הסעיף והשלימי את המטלה שאחריו.

המנהג הרווח לעמוד בעת הקידוש שבליל שבת, מפני שיש בו עדות על בריאת העולם, והעדים צריכים לעמוד בשעת עדותם... ויש... לשבת בקידוש, כדי שהקידוש יאמר ממש במקום הסעודה, ודרך הסעודה בישיבה. בנוסף לכך, על ידי הישיבה נעשים כל השומעים והמקדש קבועים יחד. ויש... שמהדרים לעמוד בעת שאומרים פסוקי 'ויכולו' ואח"כ מתיישבים.

בקידוש היום לדעת כולם עדיף לשבת, וכן נוהגים רוב ישראל. ואע"פ כן יש נוהגים לעמוד, ואין איסור במנהגם.

אף שאשה יכולה לקדש כאיש, נהגו שהאיש מקדש עבור בני משפחתו...

נוהגים לכסות את החלות בשעת הקידוש, מפני שיש בידינו כלל, שבכל עת שיש לפנינו לחם ויין, ואנו רוצים לאכול משניהם, צריכים להקדים ולברך על הלחם, שהוא חשוב מהיין. וכאשר צריכים לקדש, הרי צריך להקדים את היין לחלה, וכדי שלא לעבור על סדרי הקדימה, מכסים את החלות. וכן כאשר יש לפנינו מזונות, צריך לכסותם בעת הקידוש, שאף הם קודמים ליין. כשעורכים קידוש לציבור אחר תפילת שחרית, כל מי שמתכוון לשתות מהיין לאחר הקידוש, צריך לכסות את העוגות שלפניו...

יש מוסיפים עוד טעם לכיסוי החלות, שחלות השבת הכפולות רומזות למן שירד לישראל במדבר, והמן היה מכוסה מלמעלה ומלמטה בטל, וכנגד זה מניחים את החלות על מפת השולחן ומכסים אותן במפה...

עני על השאלות הבאות:

האם יש לעמוד או לשבת בקידוש הלילה? השלימי את הטבלה הבאה:

מה הסיבה?	
	נוהגים לעמוד
א.	נוהגים לשבת
ב.	
	עומדים בפסוקי 'ויכולו' ואז יושבים

ובקידוש היום? _____

מדוע מכסים את החלות בזמן הקידוש? הסבירי!

א. טעם הלכתי - _____

ב. טעם רעיוני - _____
